

Mestbalans is in evenwicht maar waterkwaliteit nog niet

nieuws

Volgens het jongste voortgangsrapport van de Mestbank is de Vlaamse mestbalans voor het vierde jaar op rij in evenwicht. Toch is het mestprobleem in sommige regio's nog niet van de baan. Voor grondwater is de norm binnen bereik, maar voor oppervlaktewater liet 28 procent van de circa 800 meetpunten vorig jaar een overschrijding van de nitraatnorm optekenen.

🕒 30 OKTOBER 2012 – LAATST BIJGEWERKT OM 4 APRIL 2020 15:07

Lees meer over:

mest

▣ Volgens het jongste voortgangsrapport van de Mestbank is de Vlaamse mestbalans voor het vierde jaar op rij in evenwicht. Toch is het mestprobleem in sommige regio's nog niet van de baan. Voor grondwater is de norm binnen bereik, maar in het oppervlaktewater liet 28 procent van de circa 800 meetpunten vorig jaar een overschrijding van de nitraatnorm optekenen.

Jaarlijks informeert de Mestbank met een voortgangsrapport de Vlaamse minister van Leefmilieu en het Vlaams Parlement over de stand van zaken van de mestproblematiek in Vlaanderen. Het voortgangsrapport presenteert de evolutie van de kwaliteit van water, bodem en lucht en biedt een overzicht van de opvolging van het Mestdecreet door de Mestbank.

Uit het rapport blijkt dat de Vlaamse mestbalans in 2011 voor het vierde jaar op rij in evenwicht was. De toegenomen mestverwerking deed het mestaanbod dalen tot 96,3 miljoen kg stikstof en 41,9 miljoen kg fosfaat. Anderzijds kon 104,6 miljoen kg stikstof en 45,3 miljoen kg fosfaat uit dierlijke mest afgezet worden op Vlaamse landbouwgrond. "Landbouwers konden dus al hun dierlijke mest ofwel milieukundig verantwoord afzetten op Vlaamse landbouwgrond ofwel wegwerken via export, al dan niet voorafgegaan door mestverwerking", verduidelijkt minister Schauvliege.

Door de mogelijkheid om uit te breiden mits mestverwerking groeide de veestapel de voorbije jaren, maar 2011 zorgt voor een trendbreuk. Het totaal aantal varkens in Vlaanderen bleef op het niveau van 2010, ongeveer 6,2 miljoen stuks. De pluimveestapel kende slechts een zeer beperkte toename

van circa één procent tegenover 2010, tot 27,5 miljoen dieren. Het aantal runderen daalde met ongeveer twee procent tot 1,31 miljoen runderen.

In 2011 werd ongeveer 30 miljoen kg stikstof uit Vlaamse dierlijke mest verwerkt en geëxporteerd, een toename van 11 procent ten opzichte van 2010. Dit is voornamelijk toe te schrijven aan de extra verwerking van varkensmest (+2,2 miljoen kg stikstof) en de bijkomende export van ruwe pluimvee- en varkensmest (+0,8 miljoen kg stikstof).

Naast mestverwerking blijft derogatie essentieel om de mestbalans in evenwicht te houden. Door derogatie kan immers voor bepaalde gewassen meer dierlijke mest worden toegediend zonder negatief effect op de waterkwaliteit. In 2011 pasten een 3.000-tal landbouwers derogatie toe op een areaal van ongeveer 81.000 hectare. Hierdoor kon bijkomend 6,3 miljoen kg stikstof afgezet worden op Vlaamse landbouwgrond.

Het uitzonderlijk droog voorjaar in 2011, gecombineerd met een natte zomer en een najaar met hoge temperaturen, gaven aanleiding tot een hogere mineralisatie. Die abnormale groeiomstandigheden deden het gewogen gemiddelde nitraatresidu stijgen van 64 kg nitraatstikstof per hectare in 2010 tot 73 kg nitraatstikstof per hectare in 2011.

In zeven van de elf waterbekkens is de nitraatconcentratie in het oppervlaktewater vorig jaar verbeterd. De overige bekkens scoorden status quo of minder goed. In de winter 2011-2012 vertoonde 28 procent van de circa 800 meetpunten van het MAP-meetnet oppervlaktewater in Vlaanderen een overschrijding van de nitraatnorm van 50 mg nitraat per liter water. Dat percentage is gelijkaardig aan de winters 2008-2009 en 2010-2011. Europa eist dat het aantal meetpunten met een normoverschrijding daalt tot maximum 16 procent in 2014.

De gemiddelde nitraatconcentratie gemeten in de bovenste filter van het grondwatermeetnet was in 2010 licht gedaald tot ongeveer 38 mg nitraat en die lichte verbetering blijft in 2011 stabiel. MAP4 schuift als doelstelling naar voor dat de gewogen gemiddelde nitraatconcentratie in de bovenste filter moet zakken tot maximum 36 mg nitraat per liter in 2014. Op basis van de trend van de jongste vijf jaar lijkt het halen van deze doelstelling realistisch.

"Uit de resultaten van de MAP-meetpunten en van de nitraatresidumetingen blijkt dat in sommige regio's de verontreiniging van het oppervlaktewater door meststoffen nog steeds een probleem blijft. Extra inspanningen zijn dus nodig om de verbetering van de waterkwaliteit te versnellen. Zo niet dreigen zwaardere maatregelen van Europa zoals strengere bemestingsnormen of het intrekken van de derogatie", besluit Schauvliege. Zij blijft onverminderd inzetten op intensieve ondersteuning van de sector.

Morgen publiceren we een overzicht van de acties die minister Schauvliege ontplooit om de landbouwers bij te staan in hun streven naar een verbetering van de waterkwaliteit.

Meer info: [Voortgangsrapport Mestbank 2012](#)

VILT vzw

Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact

M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: <https://www.facebook.com/vilt.nieuws/>

screenreader.visit us on our linkedin page: <https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/>

screenreader.visit us on our instagram page: <https://www.instagram.com/vilt.nieuws>

screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws

screenreader.visit us on our bluesky page: <https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social>

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |

[Privacy policy](#)

[Copyright](#)

[Cookie Policy](#)

[Cookie instellingen aanpassen](#)

Webdesign by [Who Owns The Zebra](#)